

РАЗГОВОРЪ СЪ СЕБЕ СИ

Богомилъ Райновъ

Другарю авторе, тегли си самокритика! — за римитъ безцелни на блѣдия животъ, на сивия ти день за глупавата ритмика, за твоя лошо почнатъ жизненъ епизодъ.

На тебе ме е ядъ! Бихъ искалъ да те псувамъ, така, безъ образи, направо както знамъ, — не сдържа ме безкрайно да умувамъ, за да ти кажа въ стихъ, че, ти за менъ си срамъ.

И жалъ ми е за тебъ! Нали съ тебъ едно сме. Защо грѣшишъ кажи! Не казвай, — знамъ добре. Но утре като дойдатъ тълпи победоносни ще те намѣря скритъ въвъ нѣкой краенъ редъ.

Мѣстото ти е тамъ! Въвъ мислитъ си примѣръ за хората, и редникъ не би билъ ти добъръ. Срѣдъ върховетъ скритъ ще си като долина, която въвъ сѣня си се вижда само върхъ.

Тѣй като момъкъ младъ, тепърва списъкъ записалъ до своята любима, намръщено седи, и безъ да вижда самъ, въвъ римитъ улисанъ, възпѣва не лика ѝ, а пролѣтнитъ дни.

така и ти, увлѣченъ въвъ малкитъ си грижи живѣешъ не борба, а мжтенъ блѣдъ животъ. А днитъ се редятъ. Дъждътъ стѣклата ближе, въвъ жега спи и мръзне опушениятъ сводъ.

Да би могълъ и ти, животъ — борба направилъ, прегърбенъ ветеранъ, следъ време, не смутенъ отъ съвестта, на всѣки младежъ, мома, да кажешъ:
— Бждете като менъ!

Минаватъ твойтѣ дни, като камьони съ грѣшки — пиянства, мързелъ, грижи, несбжднати мечти. Да би могла да стане една последна грѣшка: кой знае какъ, да спрешъ внезапно да грѣшишъ.

Недей се смѣ! Плачи! Да плачешъ нѣмашъ сълзи. Пъкъ и ненужно е, — потопъ солень ни дави годинитъ умразни, въ живота мжтенъ плъзнали. Да можеше поне юмрукъ да те оправи!..

Съ добри желаня покритъ билъ, казватъ, ада. Въвъ ада не съмъ билъ, но тукъ при тебъ е сжщото. Да би могло отъ тѣхъ човѣкъ да прави сграда, небостъргачъ би дигналъ, не двуетажна кжца.

Небостъргачъ... Що става? Ти почвашъ пакъ да свиркашъ позната бойна пѣсень. Безсрамнико, надежда въ очитъ ти отново на топли струи блика. — Знамъ планове отново на умъ сега нареждашъ.

Непоправимъ! Но шо?... по дявола, и въ мене надежда се прокрадва, — уви, съсъ тебъ едно сме. Какво сега да правя съ това стихотворение? Объркано, ще кажатъ, дори съвсемъ несносно.

Тѣй като момъкъ младъ... Но момъкътъ следъ време все може да напише блестящъ любовенъ стихъ. Косата руса тамъ ще бжде позлатена, бездѣнни ще се казватъ дълбокитъ очи.

ЧОРБАДЖИЙСКОТО МАГАРЕ

(САТИРА)

Ив. Аржентински

— По-добре е да си чорбаджийско магаре отколкото беденъ човѣкъ — така си мислѣше Дрѣнчо, магарето на чорбаджи Спирос. Такава му бѣше теорията, такава му бѣше и практиката.

Пъкъ и кой ли ще посмѣе да го укорява. Неговиятъ животъ недвумислено потвърждаваше разбирането му:

Прави каквото правишъ, но хлѣбеца си запази — това бѣше единъ видъ принципътъ, отъ който изхождаше при всѣка своя постѣпка. Между насъ казано, Дрѣнчо бѣше магаре съ принципи. Затова нищо не му липсваше. Имаше си сухъ тросекъ колкото пожелае. А надъ всичко отгоре и златенъ юларъ; красивъ, отъ нови каиши покрити съ позлатени плочки и копчета. Свѣтятъ тѣ, а на Дрѣнчо сърдцето му се свива отъ радостъ.

— Злато, чисто злато — мисли си той и крилати мечти обхващатъ душата му. Отнасятъ го далечъ въ приказни страни. Вижда той милионни хора, истински човѣци, такива каквито Господъ ги е създалъ по свою образъ и подобие, а облѣчени въ дрипи. Сухи измършавели, гладни.

А Дрѣнчо е ситъ. Коремътъ му е загладенъ и пълень. Върви си той гордо вдигналъ глава, а златниятъ юларъ лъщи ли лъщи.

— Ето, това се казва чорбаджийско магаре възкликна той.

Но въ тоя моментъ, чорбаджи Спирос, изви въ въздуха чепата дрѣновица и я стовари на гърба му. Бедниятъ. Изведнѣжъ се събуди отъ блажения си сънь и подскочи. Дрѣновицата отново се прорѣза по гърба. Шиповетъ се забиха по тѣлото му и той усѣти остри болки. Това страшно го възмути.

— Палачъ! — мина презъ главата му свѣткавична мисль, и той събра заднитъ крака. Искаше му се въ едно текме да избие зжитъ на чорбаджи Спирос.

— Чакай! — изкрѣска съзнанието му. — Какво ще правишъ? Забрави ли, че ти си чорбаджийско магаре.

— Господи, прости ми! — прошепна Дрѣнчо, — какъвъ грѣхъ щѣхъ да направя. Глупецо, та това е чорбаджи Спирос. Света Богородичке... Я вижъ съседа Петко, ужъ е човѣкъ, а го язди господарьтъ му повече отъ магаре и пакъ никога не протестира. Напротивъ, веселъ е, усмива се дори за негово удоволствие и реве като истинско магаре.

А пакъ азъ?... Ехъ глупецъ!... каква черна неблагоприятность. Има значи магарета по-нетърпеливи дори и отъ хора.

ИНСТИТУТЪ ЗА
ЛИТЕРАТУРА